

mark en generel dispensation fra elevtalskravet ned til 10 elever.

Efter § 14 yder staten supplerende tilskud til tyske mindretalsskoler inden for en årlig bevilling, der fastsættes på finansloven. Det Tyske Skole- og Sprogforbund fordeler tilskuddet til skolerne. Efter bekendtgørelse om tilskud m.v. til friskoler og private grundskoler m.v. § 18 skal det ekstra tilskud til de tyske mindretalsskoler dække det særlige udgiftsbehov, som er nødvendigt for opretholdelse og sikring af det tyske mindretals skolevæsen ved Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig. I udgiftsbehovet indgår timer til den dobbelte modersmålsundervisning, et særligt driftstilskud til sikring af skolernes eksistens og andre mindretalsspecifikke ordninger.

Det tyske mindretal har sit eget gymnasium i Aabenraa, der drives som privatgymnasium efter de almindelige regler herom. Uddannelsen er principielt identisk med en dansk studentereksamen, såvel indholdsmæssigt som kompetencemæssigt, bortset fra at eleverne har et højere kompetenceniveau i tysk. Dette svarer til situationen i Sydlesvig, hvor Duborgskolen (det danske gymnasium) også har dobbelt kompetence, dvs. anerkendes både i Danmark og Tyskland.

Art. 14 fastslår indledningsvis forpligtelsen til at anerkende, at personer, der tilhører nationale mindretal, har ret til at lære vedkommendes mindretalsprog. Medens denne forpligtelse ikke i sig selv medfører særlige krav til staten, især af økonomisk karakter, fremhæves det dog videre, at staterne under visse betingelser så vidt muligt skal søge at sikre, at personer, der tilhører nationale mindretal, har passende muligheder for at få undervisning i mindretalssproget eller for at blive undervist på dette sprog. Dette bør dog ske uden skade for indlæringen af det officielle sprog eller for undervisningen på dette sprog.

Der henvises til bemærkningerne foran til art. 13.

Art. 15 indeholder en forpligtelse for deltagerstaterne til at skabe de nødvendige forudsætninger for, at personer, der tilhører nationale mindretal, kan deltage aktivt i det kulturelle, sociale og økonomiske liv og i offentlige anliggender, især dem, der vedrører dem. Formålet med bestemmelsen er at fremme den reelle ligestilling mellem personer, der tilhører nationale mindretal, og dem, der udgør flertallet.

Formålet med *art. 16* er at beskytte mod forholdsregler, som ændrer befolkningssammensætningen i områder, der bebos af personer, der tilhører nationale mindretal, og som har til formål at begrænse de rettigheder og friheder, der følger af rammekonventionen. Som eksempler på sådanne forholdsregler kan nævnes ekspropriation, udsættelser af boliger, fordri-

velser eller ændring af administrative grænser.

Art. 17 indeholder dels en forpligtelse til at respektere retten til at etablere og vedligeholde frie og fredelige kontakter over landegrænserne, dels retten til at deltage i ikke-statslige organisations aktiviteter.

I *art. 18* opfordres deltagerstaterne til, hvis omstændighederne tilsiger det, at indgå to- eller flersidige aftaler med henblik på beskyttelsen af nationale mindretal, ligesom artiklen tilskynder til samarbejde over landegrænserne.

Art. 19 indeholder en generel bestemmelse om muligheden for at foretage begrænsninger eller lignende ved gennemførelsen af rammekonventionen.

Afsnit III

Art. 20–23 indeholder fortolkningsregler bl.a. vedrørende forholdet mellem rammekonventionen og Den europæiske Menneskerettighedskonvention.

Afsnit IV

Art. 24–26 indeholder regler for kontrollen med gennemførelsen af rammekonventionen. Det fastsættes således, at Europarådets Ministerkomité skal overvåge konventionens gennemførelse. Ministerkomiteen skal i denne forbindelse bistås af en rådgivende komité, hvis medlemmer skal have anerkendt ekspertise inden for området vedrørende beskyttelse af nationale mindretal. Inden ét år efter konventionens ikrafttræden skal Ministerkomiteen træffe beslutning om sammensætningen af og procedurerne for den omhandlede komité. Deltagerstaterne forpligter sig i øvrigt til at aflægge periodiske rapporter til Europarådets generalsekretær om de foranstaltninger, de har taget for at gennemføre konventionen. Den første rapport skal afgives inden for ét år efter konventionens ikrafttræden for den pågældende stat. De omhandlede rapporter vil blive videresendt til Ministerkomiteen.

Afsnit V

Art. 27–32 indeholder bestemmelser om konventionens undertegnelse, ratifikation og tiltrædelse, ikrafttræden m.v. Rammekonventionen vil ifølge art. 27 efter indbydelse af Europarådets Ministerkomité kunne undertegnes af andre end Europarådets medlemsstater, ligesom sådanne stater i henhold til art. 29 senere vil kunne indbydes til at tiltræde konventionen. Rammekonventionen træder i henhold til art. 28 i kraft 3 måneder efter at være blevet ratificeret af 12 af Europarådets medlemslande.